

TJHAELOMONWANA BAKENG SA BAHWEBI BA HLWAILWENG

Tjhaelomonwana ke lenaneo le tswetseng pele leo e leng karolo ya bolekaneng pakeng tsa SARS le ditelaente tse nang le rekoto e nepahetseng ya ho ikobela molao, botsitsa ba ditjhelete le ba nang le metjha ya ka hare ya tshebetso ya boleng bo phahameng le mekgwatshebetso ya dikhompyutha. Ho ananela sena, Bolaodi ba Meedi ba SARS bo fana ka melemo e itseng ditelaenteng tsena.

Sekema sa tjhaelomonwana se fetileng se ile sa lokiswa ka hara Molao ya Bolaodi ba Meedi ka la 29 Phupu 2011 mme lenaneo le ile la kwalwa. Empa ditelaente tsa nako e fetileng tse ntseng di le teng jwale di tla ba mohatong wa pele wa Tjhaelomonwana mme ba tla dula ka melemo eo ba neng ba se ba na le yona ho fihlela ha Molao e metjha ya Bolaodi ba Meedi e sebetsa, ka mora moo ho tla fediswa mehato yohle ya ditelaente tsa mohato wa pele.

Ho qala ha mohato wa bobedi wa lenaneo la Tjhaelomonwana, le qadileng ka la 1 Phato 2011 (eo hape e tsejwang e le Mohwebi ya Hlwailweng) ke ho arabela tlhoko ya ho tswela pele ho ntlafatsa boitekoko ba ho bebofatsa tsa kgwebisano, ha re ntse re netefatsa tsa phephelo ya matjhaba le ho kgothaletsa boikobelo bo ntlafetseng.

Bakeng sa sena, Molao ya Tjhaelomonwana jwale e kentse teko ya tsebo e lekaneng, hore ho be le Motsamaisi wa Dikamano tsa Bolaodi ba Meedi, ho ba teng ha Komiti ya Tekolo ya Tjhaelomonwana ya Bolaodi ba Meedi mmoho le lenaneo la ho lekanya boikobelo.

Lenaneo la Mohwebi ya Hlwailweng le thehilwe hodima maemo a matjhaba ho latela tlhaloso ya Revised Kyoto Convention mme sepheo ke ho ntlafatsa bolekaneng bo pakeng tsa Bolaodi ba Meedi le ba kgwebo. Lenaneo la Mohwebi ya Hlwailweng la SARS le hlophisitse ho tshwana le European Union (EU) Authorised Economic Operator (AEO) Compliance model.

Melemo ya sekema sena ke efe?

SARS e tshepisa ditelaente tse tjhaetsweng monwana melemo e itseng ho latela maemo a mohato wa bobedi:

- Ho hirwa ha Motsamaisi wa Dikamano tsa Bolaodi ba Meedi ho tla bebofatsa dikamano pakeng tsa tlelaente le Bolaodi ba Meedi
- Phokotso ya bokaalo ba tjhelete ya tiisetso e hlokehang mabapi le boikobelo ba motjha wa Bolaodi ba Meedi
- Ditekolo tse mmalwa tse mabapi le ditokomane le tse ding
- Ho behwa pele ha kopo ya ho fumanwa ha tharifi le tsebo ya boleng
- Ho behwa pele ha ditekolo tse sa phenyeng ha dithoto di emiswa kapa di tshwarelwa ho lekolwa.

Ka hara lenaneo la Mohwebi ya Hlwailweng (PT) la SACU, ditelaente tse fuweng monyetla wa ho ba maemong a mohwebi ya hlwailweng ho latela ditsamaiso tse fapaneng tsa Bolaodi ba Meedi ba monyetleng wa melemo e behilweng ho latela SACU PT. Ho latela lenaneo la SACU, Bolaodi ba Meedi ba SARS bo nehelane ka Kopo ya Tokiso ya Molao ho akaretse melemo ya tlatsetso. Ho latela nyehelo ena, melemo ena ya tlatsetso e kopilweng e kentse koranteng ya mmuso, mme yona ke;

Melemo ya tlatsetso:

- Ho beha pele tse mabapi le ho potlakisa ditekolo
- Ho dumella, kopong e kentseweng, tekolo ya dithoto sebakeng sa tlelaente, ho sa natswe mofuta wa dithoto
- Ho behwa pele ha ditsebahatso tse kentseweng ka mokgwa wa elektronike ho latela dintlha tsa molao wa 101A.

Ke mofuta ofe wa ditelaente o ka etsang kopo ya ho ba tlelaente e tjhaetsweng monwana?

Ke feela ya fumanang dithoto ho tswa ka ntle ho naha le/kapa ya romelang ka ntle ho naha ya ngodisitsweng, ho akareditswe le mang kapa mang ya fumanang dithoto ho tswa ka ntle ho naha le/kapa ya romelang ka ntle ho naha ya nkuwang e le tlelaente ya mohato wa pele ho latela dintlha tsa Molao wa 64E.10 (a), a ka etsa kopo ya ho ba le seabo mohatong wa bobedi wa lenaneo la Tjhaelomonwana.

Mefuta e meng ya ditelaente e tla akaretswa hamoraonyana.

Ebe ditlhoko tsa Tjhaelomonwana ke dife?

- Ditlelaente di tlameha ho netefatsa hore bakopi, motho ya tshwaraneng le tsa tsamaiso ya mokopi mmoho le mosebetsi ya ikarabellang ho tsa tjhaelomonwana ya Bolaodi ba Meedi ha:
  - Se batho ba kileng ba fumanwa ba le molato wa tlolo ya molao e mabapi le boqhekanyetsi le ho hloka botshepehi;
  - Se motho ya ileng a fumanwa a le molato ofe kapa ofe ho latela Molao;
  - Se motho ya bileng le dikotlo tsa tsamaiso tse fetang dilemo tse tharo hanghang pele ho kopo e mabapi le tlolo efe kapa efe ya molao ho latela dintlha tsa molao wa Bolaodi ba Meedi le ya tse kenang le ho tswa ka naha, tseo ho nkuwang e le tse hlokolosi tse akgang ka hare ho se tshepehe kapa tjojo.
- Ditlelaente di tlameha ho netefatsa hore ha di so fumanwe di le molato wa ntho efe kapa efe e mabapi le dintlha tsa:
  - Karolo ya 59 ya Molao wa Lekgetho la Boleng bo Ekeditsweng wa Nomoro ya 89 wa 1991; kapa
  - Karolo ya 104 ya Molao wa Lekgetho la Lekeno wa Nomoro ya 58 wa 1962.
- Ho hlokeha mokgwatshebetso o loketseng wa akhaonting le tsamaiso ya dintho mme mokopi o tlameha:
  - Ho buisana ka mokgwa o elektronike ka ho ingodisa jwalo ka mosebedisi ho latela diphelelo tsa Karolo ya 101A. Pehelo ena ha ya behela ka thoko tshebediso ya broukara ya Bolaodi ba Meedi / akgente ya tlhekelo e fetisetsang pele;
  - Ho dula a na le bopaki bo tletseng ba oditi ya diketsahalo tsohle tsa Bolaodi ba Meedi;
  - Ho ba le rekoto ya metjha e kgonang ho netefatswa nakong ya poloko, phumanohape, poloko ya direkoto le ho phumanohape ya direkoto tsa kgwebo;
  - Ho ba le poloko ya direkoto e sebetsang ka ho phethahala mmoho le mokgwatshebetso wa tshebetso e tsitsitseng e tsamayang mmoho le metheo ya akhaonting e ananelwang ka kakaretso.
- Bakopi ba tlameha ho bontsha tsebo e lekaneng ya tsa Bolaodi ba Meedi. Mokopi o tlameha ho kgetha mosebetsi ya tla ikarabella ho tsa Bolaodi ba Meedi mme motho eo o tlameha ho phetha hlahlobo e tlang ho tsamaiswa ke SARS Institute of Learning.
- Bakopi ba tlameha ho hlahisa bopaki ba mehlodi e lekaneng ya ditjhelete:
  - Ditlankana tse oditilweng tsa ditjhelete tsa kgwebo tsa dilemo tse tharo tse fetileng tsa ditjhelete;
  - Ebang ditlankana tse jwalo di le siyo, bopaki bo lekaneng ba ho pakahatsa tshebetso ya kgwebo, bo ka kenyeletsang bopaki ba mehlodi e teng ya ditjhelete ya mofuta ofe kapa ofe.

Ebe motjha wa tjhaelomonwana bakeng sa ba fumanang dithoto ho tswa ka ntle ho naha le ba di romellang ka ntle ho naha ke ofe?

Dikopo di nyehelwa makaleng a diofisi tse amehang tsa Bolaodi ba Meedi ba SARS moo ho nang le motjha o itseng o lokelang ho latelwa; ka mora moo di romelwa ho Ntlokgolo bakeng sa qeto ya makgaolakang. Diofisi tseo ke tsena:

- Cape Town Office - P166, Sanlam Building, 15th Floor, 22 Hans Strydom, Cape Town;
- Durban - Albany House, East Wing, 3rd Floor, 61/62 Margaret Mncadi Avenue, Durban;
- Gauteng South - SARS House, First Floor, 49 New quay Road, New Redruth, Alberton;
- Gauteng North – OR Tambo International Airport, New Agents Building;
- Port Elizabeth - Sanlam Building, 3 Winston Ntshona Street, Port Elizabeth.

Motjha wa kopo o akaretsa tse latelang:

- Tekolo ya lesedi leo ho fanweng ka lona foromong ya kopo;
- Ho etswa ha hlahlobo (tlaente e tla tsebiswa ka sebaka sa hlahlobo mme ho tla buisanwa le yena mabapi le letsatsi); le
- Ho tsebisa mokopi ka sephetho le tshaeno ya tumellano ebang e dumelletswa.

Ho tlatswa diforomo dife?

- [SC-CF-06-A1 - Request for information and self-evaluation;](#)
- [DA186 - Application for Customs and Excise accredited client status](#)
- [Accreditation agreement of clients - Rule 64E.09\(3\).](#)

Ho fumana lesedi le fetang lena, boha Guide for Accreditation [SC-CF-07](#). E tla o thusa ho tlatsa kopo le dipehelo tse ding tse hlokehang bakeng sa kgonahalo ya ho amohelwa mohatong wa maemo a bobedi a tjhaelomonwana.

Bakeng sa dipotso tse mabapi le Lenaneo la Mohwebi ya Hlwailweng, ka kopo ikopanye le SARS Contact Centre ho 0800 00 7277.